

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO
„DĖL SUSITARIMO DĖL EUROPOS REKONSTRUKCIJOS IR PLĖTROS BANKO
ĮSTEIGIMO 1 STRAIPSNIO IR 12 STRAIPSNIO 1 DALIES PAKEITIMŲ RATIFIKAVIMO“
PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto Įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įsteigimo 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies pakeitimų ratifikavimo“ projekto (toliau – Įstatymo projektas) tikslas – ratifikuoti Susitarimo dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įsteigimo (toliau – Susitarimas dėl ERPB įsteigimo) 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies pakeitimus.

Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (toliau – ERPB) valdytojų taryba 2023 m. gegužės 18 d. rezoliucija Nr. 259 pritarė Susitarimo dėl ERPB įsteigimo 1 straipsnio pakeitimui dėl ribotos ir laipsniškos Banko operacijų geografinės plėtros į Užsachario Afriką ir Iraką (toliau – Susitarimo dėl ERPB įsteigimo 1 straipsnio pakeitimas), numatančiam galimybę ERPB savo veiklą išplėsti į Užsachario Afrikoje esančias 6 šalis ir Iraką, kuris pagal regioninį paskirstymą priskiriamas Pietų ir Rytų Viduržemio jūros regionui, dėl kiekvieno atvejo atskirai pritarus ERPB valdytojų tarybai.

ERPB valdytojų taryba 2023 m. gegužės 18 d. rezoliucija Nr. 260 pritarė Susitarimo dėl ERPB 12 straipsnio 1 dalies pakeitimui dėl įstatuose nustatyto kapitalo apribojimo įprastinėms operacijoms panaikinimo (toliau – Susitarimo dėl ERPB įsteigimo 12 straipsnio 1 dalies pakeitimas), kuriuo panaikinamas ERPB įstatuose numatyto kapitalo naudojimo įprastinėms operacijoms apribojimas ir ERPB direktorių valdybai pavedama nustatyti ir išlaikyti atitinkamus kapitalo pakankamumo rodiklius.

Susitarimo dėl ERPB įsteigimo 1 straipsnio pakeitimas ir Susitarimo dėl ERPB įsteigimo 12 straipsnio 1 dalies pakeitimas įsigalios, kai jiems pritars ne mažiau kaip 75 procentai visų ERPB valstybių narių, atstovaujančių ne mažiau kaip 80 procentų balsavimo galių.

Remiantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 138 straipsnio pirmosios dalies 5 punktu ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 5 punktu bei 13 straipsniu, Lietuvos Respublikos sutartis dėl dalyvavimo universaliose tarptautinėse organizacijose bei regioninėse tarptautinėse organizacijose ir jų pakeitimus ar papildymus turi ratifikuoti Lietuvos Respublikos Seimas.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Europos Sąjungos ir tarptautinių reikalų departamento (direktorius Darius Trakelis, tel. 239 0188, el. p. darius.trakelis@finmin.lt) Tarptautinių reikalų skyriaus (vedėja Dovilė Jasaitienė, tel. 219 4430, el. p. dovile.jasaitiene@finmin.lt) vyriausioji specialistė Ieva Stulgytė (tel. 219 4448, el. p. ieva.stulgyte@finmin.lt).

3. Dabartinis teisinis Įstatymo projekte aptartų teisinių santykių reglamentavimas

1990 m. lapkričio 19 d. Lietuvos Respublikos Seimas ratifikavo Susitarimą dėl ERPB įsteigimo.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba 1992 m. sausio 30 d. priėmė nutarimą Nr. I-2268 „Dėl Lietuvos Respublikos narystės Europos rekonstrukcijos ir vystymo banke“.

4. Naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

2023 m. gegužės 18 d. rezoliucija Nr. 259 ERPB valdytojų taryba pritarė Susitarimo dėl ERPB įsteigimo 1 straipsnio pakeitimui, o 2023 m. gegužės 18 d. rezoliucija Nr. 260 – Susitarimo dėl ERPB įsteigimo 12 straipsnio 1 dalies pakeitimui.

Susitarimo dėl ERPB įsteigimo 1 straipsnio pakeitimu pritarta laipsniškai ir ribotai ERPB plėtrai į Užsachario Afrikos šalis ir Iraką. 2022 m. gegužės mėn. ERPB valdytojų taryba rezoliucija Nr. 248 priėmė principinį politinį sprendimą dėl ERPB ribotos ir laipsniškos plėtros, prašydama ERPB direktorių valdybos atlikti išsamesnį poveikio vertinimą ERPB ir jo veiklos šalims. ERPB direktorių valdybos parengtame vertinimo dokumente pabrėžiama, kad laipsniška ir ribota plėtra nepaveiks dabartinių investicijų ERPB veiklos šalyse, nepakenks ERPB turimam aukščiausiam kredito reitingui ir nepareikalaus papildomų kapitalo išteklių. Taip pat pažymima, kad ERPB įgaliojimai ir verslo modelis labiausiai tikėtų šešioms Užsachario Afrikos šalims – Beninui, Dramblio Kaulo Krantui, Ganai, Kenijai, Nigerijai, Senegalui – ir Irakui, finansavimo poreikis šiose šalyse turėtų būti santykinai nedidelis, palyginti su esamais ERPB veiklos regionais, o plėtra yra strateginis ERPB interesas tiek dėl geopolitinės situacijos, tiek dėl didėjančio ERPB dabartinių veiklos šalių ir Užsachario Afrikos šalių esamo ir potencialaus dvišalio bendradarbiavimo. Pirmosios investicijos į Užsachario Afrikos šalis ir Iraką numatomos ne anksčiau nei 2025 metais, su sąlyga, kad šalys pateiks paraiškas dėl narystės ERPB ir veiklos šalies statuso ir vėliau tam pritaris ERPB valdytojų taryba atskirais balsavimais.

Susitarimo dėl ERPB įsteigimo 12 straipsnio 1 dalies pakeitimu panaikinamas ERPB kapitalo naudojimo įprastinėms operacijoms apribojimas ir ERPB direktorių valdybai pavedama nustatyti ir išlaikyti atitinkamus kapitalo pakankamumo rodiklius, kas padidins ERPB kapitalo naudojimo efektyvumą ir lankstumą. Šis pakeitimas atitinka Didžiojo dvidešimtuko (G20) parengtas kapitalo pakankamumo sistemos (angl. *Capital Adequacy Framework*) rekomendacijas daugiašaliams vystymosi bankams (angl. *Multilateral Development Banks – MDBs*), siekiant novatoriškai ir optimaliai naudoti finansinius išteklius ir didinti bankų veiklos poveikį.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir priemonės, kurių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma. Įstatymo projekto nuostatos neturės neigiamų pasekmių ekonomikai, socialinei aplinkai ar viešajam administravimui.

6. Priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Ratifikavus Susitarimo dėl ERPB įsteigimo 1 straipsnio pakeitimą ir Susitarimo dėl ERPB įsteigimo 12 straipsnio 1 dalies pakeitimą ir įsigaliojus Susitarimo dėl ERPB įsteigimo 1 straipsnio pakeitimui, ERPB galės prisidėti prie Užsachario Afrikos šalių ir Irako vystymosi ir įtakos didinimo regione, o įsigaliojus Susitarimo dėl ERPB įsteigimo 12 straipsnio 1 dalies pakeitimui, ERPB galės padidinti kapitalo naudojimo efektyvumą ir lankstumą, ir tai turės teigiamą įtaką visoms ERPB veiklos šalims, įskaitant Lietuvą.

8. Įstatymo projekto atitiktis strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymą, nereikės priimti kitų įstatymų, jų keisti ir (ar) pripažinti netekusiais galios.

10. Įstatymo projekto atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, jo sąvokų ir terminų įvertinimas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymo projekte nenumatyta terminų, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Įstatymo projekto atitiktis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymo projekto nuostatos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams neprieštarauja.

12. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai

Naujų įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikia.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymui įgyvendinti nereikės skirti papildomų valstybės, savivaldybių ar kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų. Taip pat jokių lėšų nebus sutaupyta.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Specialistų vertinimų ir išvadų dėl Įstatymo projekto nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Kitų pagrindimų ir paaiškinimų nėra.
